

19.4.2023

Tietoturva- ja tietosuojaraportti vuodelta 2022

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679), joka tuli voimaan 25.5.2018, asettaa tiettyjä velvollisuuksia rekisterinpitäjälle. Tässä raportissa käydään läpi tietosuojan ja tietoturvan kannalta keskeisimmät tapahtumat.

Arkisto ja asianhallinta

Vuoden 2022 lopussa on aloitettu sähköisen arkistoinnin hankinnan valmistelu tavoitteena että hankinta saadaan kilpailutettua vuoden 2023 aikana.

TOSin sisältöä päivittää jatkuvasti vastaamaan käytänteitä. Lisäksi sähköinen arkisto tulee käyttämään TOSin ohjausta.

Tietosuoja

Tietohallinnon intran sivuilta löytyy tietoturvasta ja tietosuojasta omat osionsa. Lisäksi henkilöstöltä vaaditaan suorittamaan omatoiminen tietosuojakoulutus, joka on Tietosuojan ABC julkishallinnon henkilöstölle. Koulutuksen käytyä henkilö rekisteröi suorituksen koulutusrekisteriin. Näin pyritään täyttämään osaltaan tietosuoja-asetuksen vaatimus osoitettavuudesta. Tällä on tarkoitus pystyä osoittamaan se, että henkilöstöä on koulutettu. Tietosuojakoulutusta ei ole kaikki vielä suorittaneet.

Henkilöstölle on kerrottu tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvistä pelisäännöistä henkilöstökoulutuspäivissä sekä eri paikkakuntien henkilöstökokouksissa. Lisäksi tilaisuuksissa on muistutettu tietosuojakoulutuksen tekemisestä ja testistä.

Vuoden aikana otettiin käyttöön työasemien automaattiset lukittautumiset, mikäli käyttäjä ei ole käyttänyt konetta hetkeen. Tällä estetään esim. opiskelijoiden tietojen joutumista väärin käsiin.

Tietosuojan osalta tietosuojavastaava ei ole saanut yhtään ilmoitusta tietojen epäasiallisesta säilyttämisestä tai käyttämisestä.

Sähköpostin automaattinen salaaminen tapahtuu postijärjestelmän ylläpitäjän määrittämiin sääntöihin perustuen, jolloin viestin sisällöstä etsitään tiettyjä tuntomerkkejä ja niiden löydyttyä järjestelmä salaa viestin automaattisesti. Tällä hetkellä viesti salataan automaattisesti, kun se täyttää seuraavat ehdot:

- Vastaanottaja on kuntayhtymän ulkopuolinen henkilö eli osoitteen loppuosa ei ole @jedu.fi tai @student.jedu.fi

19.4.2023

- Viesti sisältää sosiaaliturvatunnuksen tai –tunnuksia joko itse viestiin kirjoitettuna tai esim. Excel-, Word, tai pdf-liitetiedostossa

Ulospäin lähetettävä sähköposti voidaan salata myös lisäämällä viestin aihekenttään teksti [salaus].

Tietoturva

Kuntayhtymän tietoturvan parantaminen on jatkunut ja tietohallinnon henkilöstöä on koulutettu tietoturva asisoissa.

Vuoden aikana on otettu käyttöön palvelu mikä kerää tietojärjestelmien ja laitteiden lokitukset. Tietoja analysoidaan sekä automaattisesti että manuaalisesti. Kriittiset tapahtumat on arvioitu ja tarvittaessa tehty toimenpiteitä esim. palomuurisääntöihin. Ongelmana on se, että yleensä ei-toivottavat tapahtumat tapahtuvat yöaikaan, jolloin ei ole olemassa henkilöä tekemään tarvittavia toimenpiteitä mikäli verkkoon on päästy kirjautumaan. Tämän osalta pyritään parantamaan automaattisia toimenpiteitä, joilla estetään mahdolliset murtautumiset.

Pilvitalennustilan varmistukset on otettu käyttöön loppuvuodesta. Varmistusten avulla voidaan esimerkiksi palautua nopeammin mahdollisista kyberhyökkäyksistä.

Erilaisten kyberturvallisuuden liittyvien poikkeustilanteiden osalta on tehty prosessikuvauksia.

Kaksivaiheinen tunnistautuminen on otettu käyttöön henkilökunnan tunnuksissa.

Kuntayhtymä on mukana DigiTyy – DIGIturvallinen Työkulttuuri ja Ympäristö -hankkeessa. Hanke on Kalajoen kaupungin sekä 18 muun hakijaorganisaation yhteishanke digitaalisen turvallisuuden prosessien ja hallintamallien kehittämiseksi.

Digityy-hankkeen viitekehys pitää sisällään tietosuojan, tietoturvallisuuden, toiminnan jatkuvuuden hallinnan ja varautumisen sekä riskien hallinnan. Digituryryhmän tarkoituksena on edistää yhteistyön avulla kuntien ja kuntayhtymien lakisääteisiä velvollisuuksia digitaalisen turvallisuuden osalta.

Poikkeamat

Vuoden aikana on ollut paljon erilaisia kirjautumis- ja kalasteluyrityksiä. Nämä saattaa liittyä maailmapoliittiseen tilanteeseen.

Tietohallinto on tiedottanut intran uutisissa aina tällaisista uhkista ja tiedossa ei ole näiden osalta mitään erityisiä ongelmia. Tietojenkalasteluyrityksiä vastaan suojaudutaan käyttämällä kaksivaiheista tunnistautumista kuntayhtymän

19.4.2023

verkkopalveluissa henkilöstön osalta sekä painottamalla perehdytysten yhteydessä turvallista tapaa tunnusten ja salasanojen kanssa toimimiseen.

Yhteenveto

Tietosuojan ABC-koulutus julkishallinnon henkilöstölle on veloitettava henkilöstölle pakolliseksi koulutukseksi.

Luottamushenkilöille on tehtävä oma tietopaketti tietosuojasta ja tietoturvasta.

Viranhaltijan, työntekijän ja luottamushenkilön, jotka käsittelevät tai saavat henkilötietoja työtään tai päätöksentekoa varten, tulee huomioida henkilötietojen tietosuojavaatimukset.

Kuntayhtymälle on aloitettu kirjoittamaan kyber-, tieturva- ja tietosuojastrategiat. Strategiat on saatettava valmiiksi vuoden 2023 aikana.

On tehtävä lähitulevaisuudessa tietojärjestelmien osalta riskianalyytit sekä toipumissuunnitelmat hyökkäyksiltä.

Henkilöstöä on koulutettava ja meneillään olevista hyökkäys- tai kalastelukampanjoista tiedotettava akuutissa vaiheessa.

Arto Veikkola

Tietohallintopäällikkö